

LIITOKOKOUSALOITE 2019 KEHITYSVAMMAISTEN TUKILIITON LIITOKOKOUKSELLE

Projektien ja hankkeiden pohjaaminen jäsenistön todelliseen tarpeeseen

Olemme tutustuneet ja seuranneet eri hankkeiden ja projektien muodostumista ja elämää useiden vuosien ajan.

Koska Kehitysvammaisten Tukiliitto on lähtökohdiltaan omaisjärjestö, tulisi toiminnan lähteä jäsenistön tarpeesta.

Ymmärrettävää on että STEA on viime aikoina ohjannut yleisavustuksen sijaan rahoitusta projektiluontoiseksi, mutta tässä kohtaa esitämme että Liittokokous velvoittaa Liittohallitusta seuraamaan ja tarkentamaan kohteiden valintaa tulevissa avustusanomuksissa. Sekä liittokokous velvoittaisi keräämään jäsenvaikutusarvioinnin päättäneistä projekteista.

Alla lueteltu joitakin vuoden 2019 saaduista avustuksista.

-C 4817 Kehitysvammaisten osallisuuden edistämiseen ja vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseen maakunnan palvelujen kehittämistyössä (Aarne ja Aune -hanke 2018-2021) (Arvokas-avustusohjelman osahanke) 175 000€/2019

-C 3898 Verkkoauttamisen ja -vertaistuen muotojen kehittämiseen perheille, joiden perheenjäsenellä on kehitysvamma tai muita oppimiseen ja ymmärtämiseen liittyviä tuen tarpeita (Tuleva-hanke 2018-2020) 150 000€/2019

-C 3392 Saavutettavaan vuorovaikutusvalmennukseen perheille, joissa vanhemmilla tai vanhemmalla on kehitysvamma tai samankaltaista tuen tarvetta asioiden ymmärtämisessä, oppimisessa tai arjen toiminnoissa. Valmennus koskee myös perheen lähi-ihmisiä. (Vahvistu vanhempana - valmennusprosessi 2017-2020) (Kaikille eväät elämään -avustusohjelman osahanke) 135 000€/2019

- Ak4 Saavutettavaan koulutustoimintaan aikuisille ja nuorille kehitysvammaisille henkilöille sekä vammaisten lasten perheille 190 366€/2019

-Ak 2673 Sopeutumisvalmennustoimintaan aikuisille, joilla on lievä kehitysvamma tai vaikeita oppimisvaikeuksia ja jotka tarvitsevat keinoja elämänhallinnan tukemiseen, sekä perheille, jotka tarvitsevat tukea kommunikointiin ja vuorovaikutukseen erityislapsen tai nuoren kanssa (MAHTI) 171 000€/2019

- Ak17 Kehitysvammaisten ja vammattomien nuorten tasavertaisen kohtaamisen edistämiseen (Best-Buddies -kaveritoiminta) 124 000€/2019

Aiemmista toimintakertomuksista on kerätty kaikkien saatavilla olevaa arviointiaineistoa, joka saa projektit näyttämään jäsenvaikutukseensa nähden kalliille:

BEST BUDDIES

Rahoitus 2016 120 000€

tapaamisia 10

kävijöitä tapaamisissa yhteensä 316

muodostuneita kaveripareja 25

=

saavutetuille kaveripareille laskettuna hintaa 4800€/pari

tapaamisittain jaettuna 12 000€/ tapaaminen

kävijää kohti laskettuna n 380€/kävijä

Paikallisyhdistyksissä tuotetaan vastaavia, jopa 300:n osallistujan tapahtumia vapaaehtoistyönä. Myös tarvittavat varat kerätään vapaaehtoisvoimin.

Paikallisyhdistykset myös järjestävät koulutusta alueellaan vapaaehtoisvoimin.

Projekteista ja hankkeista moni on myös suunnattu kehitysvammaisille itselleen, kun taas jäsenistön keskuudesta nousee useita arkielämän ja oikeuksien valvonnan ongelmia, joiden ympärille toivoisimme saatavan hankerahaa jäsenistön tueksi.

Omaisten ja läheisten kokemusasiantuntijuutta ei käytetä hyödyksi.

Näissä nykyisissä hankkeissa ja projekteissa unohtuu vaikeasti, syvästi ja usein myös lievemmin kehitysvammaisten ääni.

Vaikeammin vammaisille on suunnattu nyt lähinnä liikkumiseen ja toiminnan apuvälineisiin kohdistettua Malike-toimintaa, joka tietysti itsessään on hyvää ja oikeaa toimintaa, mutta arkielämässä myös liikkumisen ulkopuolelta löytyy useita ongelmakohtia.

Projektien ja hankkeiden tulee olla myös valtakunnallisesti kattavia, ei missään nimessä Tampereelle painottuvia. Niiden on nousta ja vastattava koko jäsenistön tarpeeseen.

17.helmikuuta 2019

Kymen Kehitysvammaisten Tukipiiri Ry

Luonnos/ alustava ehdotus: Liittohallituksen vastaus aloitteessa esitettyyn asiaan:

Kymen Tukipiiri ry:n aloite toteaa Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskuksen (STEA) ohjanneen uusia rahoituksia projekteihin ja nostaa esille tärkeitä asioita järjestön kehittämistoiminnassa. Keskeiset kysymykset ovat, ovatko hankkeet suunnattu oikein, onko toiminta tehokasta ja millaista muutosta tai vaikutusta hankkeilla saadaan aikaiseksi.

Kehitysvammaisten Tukiliiton hankkeet ja kehittämistoiminta perustuvat kehitysvammaisten henkilöiden ja perheiden tarpeisiin ja toimintaympäristön muutoksiin sekä arvioon järjestön toimintatavoista. Se millä tavalla näihin tarpeisiin ja muutoksiin vastataan, on sovittu ja päätetty liittokokouksen hyväksymässä strategiassa. Nykyisten hankkeiden hakemista ja kehittämistoiminnan suuntaamisen isoja linjoja ohjaa järjestön strategia vuosille 2017-2020, jossa tärkeimpänä painoalueena on vammaisten henkilöiden täysivaltainen kansalaisuuden ja osallisuuden tukeminen.

Strategian suunnitteluprosessi oli jäsenistöä osallistava ja siitä nouseviin tarpeisiin on vastattu hanketoiminnan lisäksi vakiintuneessa toiminnassa tehtävässä kehittämistyössä. Strategiaprosessissa erityisenä ryhmänä nousi esille itsenäistymässä olevien nuorten vanhempien tuen tarve, johon Tuleva-hanke keskittyy verkkokursseilla ja -koulutuksissa. Kaksi muuta nykyisistä hankkeista (Aarne ja Aune sekä Vahvistu vanhempana) pohjaavat myös hyvin strategiaan linjauksiin osallisuuden ja yhdenvertaisuuden tukemisessa. Nämä hankkeet perustuvat myös järjestön toiminnan pitkäjänteiseen työhön kehitysvammaisten henkilöiden ryhmätoiminnan ja vaikuttamismahdollisuuksien lisäämiseen sekä niiden perheiden tukemiseen, joiden vanhemmilla on oppimisen ja ymmärtämisen ongelmia.

Vaikutusten arviointi on kehittämistoiminnan keskeisiä kysymyksiä ja rahoittajan, STEA:n vaatimuksia. Erityisen tärkeää on miettiä, mitä hankkeista jää jäljelle hankerahoituksen loputtua. Tulokset ja vaikutukset näkyvät eri tasoilla:

1. vammaisen henkilön voimaantumisenä ja hyvinvoinnin lisääntymisenä

2. perheen toimintakyvyn lisääntymisenä ja perheenjäsenten hyvinvoinnin paranemisena
3. järjestöjen tai julkisen sektorin ammattilaisten osaamisen paranemisena ja käytäntöjen kehittymisenä
4. tuen ja palveluiden tuottamisen rakenteissa tai lainsäädännössä
5. yhteiskunnan yhdenvertaisuutta ja osallisuutta tukevassa asenneilmapiirissä
6. oman järjestön toimintatapojen kehittymisenä tai tuottaman tuen lisääntymisenä tai monipuolistumisena

Nykyinen STEA:n rahoitus edellyttää, että hankkeiden tavoitteet on tarkasti määritelty, ja jos hanke kuuluu hankeohjelmaan tavoitteet vastaavat ohjelman tavoitteita. Tukiliiton nykyisissä hankkeissa tavoitellut tulokset näkyvät yksittäisten vammaisten henkilöiden ja perheiden hyvinvoinnissa, ammatillisten käytäntöjen kehittämisessä sekä Tukiliittoon juurtuvissa tuen tuottamisen tavoissa.

On myös huomattava, että yleishyödyllinen, kohdennetun valtionavustuksen saaja ei voi käyttää valtionavustuksia pelkästään jäsenille suunnattuun toimintaan. Asiakasvalinnassa ei saa asettaa osallistujille jäsenyysehtoa. Kohderyhmä on määriteltävä jäsenyyksistä huolimatta.

Hanketoiminnan tehostamiseksi perustettiin 1.8.2018 kehittämistiimi, jolla varmistetaan kaikille hankkeille vankka ohjaus tavoitteiden suuntaiseen työskentelyyn ja yhteiset arviointikäytännöt. Kaikissa hankkeissa kiinnitetään erityistä huomiota kohderyhmän osallistamiseen suunnitteluun ja toimintamuotojen kehittämiseen sekä kokemusasiantuntijatoiminnan käytäntöjen luomiseen. Kehittämistoiminnassa toiminnan juurruttamista ja levittämistä hankekauden loputtua omaan järjestöön tai muihin tukea ja palveluita tuottaville tahoille edistetään jo hankkeen alkumetreiltä lähtien.

Aloitteessa edellytetään liittohallitusta linjaamaan hanketoimintaa ja seuraamaan tarkasti hankkeiden tuottamaa hyötyä ja vaikutuksia. Liittohallitus seuraa hanketoimintaa jokaisessa kokouksessa annettavan toimintakatsauksen avulla ja järjestää jatkossa vähintään kerran vuodessa pidemmän arviointi- ja keskustelutilaisuuden hanketoiminnasta vastaavien työntekijöiden kanssa. Liittohallituksen jäsenet osallistuvat myös oman kiinnostuksensa ja mahdollisuuksien mukaan hankkeiden ohjausryhmiin tai muuhun työskentelyyn. Liittohallitus seuraa myös STEA:lle annettavia väli- ja loppuraportteja, joissa on arvioitu kohderyhmälle tuotettuja hyötyjä ja kehitettyjä toimintamalleja. Myös tulevien hankkeiden osalta liittohallitus aina varmistaa, että ne ovat linjassa strategiasta ja toimintasuunnitelmista tehtyjen päätösten kanssa.

Liittohallituksen esitys liittokokoukselle:

Liittokokous hyväksyy liittohallituksen vastauksen.

PÄÄTÖS: